ESBJERG

BY- OG
ERHVERVSØKONOMISKE
OVERSIGTER

5. Aargang

Nr. 3. November 1945

Dette Nummer af „Esbjerg" indledes med en statistisk Redegørelse for Beskæftigelsen under Krigen. Derefter redegøres for det omfattende Beredskabsprogram, som Byens Styrelse har lagt for at imødegaa forventet Arbejdsløshed og samtidig opfylde en Række af de vigtigste Ting paa Borgernes Ønskeseddel. Endvidere fortælles om Indtægterne i 1944 og om et værdifuldt Privatinitiativ, der har ført til det foreløbige sidste Esbjergeventyr – Sildefiskeriet.

Den økonomiske udvikling i Esbjerg foregaar med voldsommere udsving end i andre dele af vort land, men i samme rytme som konjunkturbevægelserne i landbruget. Under krigen har beskæftigelsen i byen været saa høj som vel overhovedet gørligt. De store indtægter i denne periode bød en mulighed for at nedsætte kommunens skatteprocent meget kraftigt, men bystyret har afstaaet derfra i bevidsthed om, at økonomiske fremgangstider altid afbrydes af vanskeligheder, som man tildels er i stand til at afbøde, saafremt man i tide forbereder sig derpaa. Der er derfor aar efter aar henlagt ikke ubetydelige beløb beregnet paa anvendelse i nedgangsperioder.

Dette nummer af tidsskriftet benyttes til en statistisk redegørelse for beskæftigelsesudviklingen i Esbjerg under krigen og maanederne derefter, samt en oversigt over Esbjergs beredskabsprogram af arbejder, der er planlagt til udførelse, naar forholdene gør det ønskeligt. Endvidere fortælles om et af esbjergfiskere med støtte fra kommunen foretaget forsøg paa en omlægning af en del af nordsøfiskeriet, og om indtægten i Esbjerg i aaret 1944, hvor den samlede ansatte indkomst viste en stigning paa 2,3 % sammenlignet med aaret før.

Borgmester.

„Esbjerg"

er udgivet af Esbjerg Byraad og Esbjerg Erhvervsraad og redigeret af Kommunaldirektør Hans Nielsen og Erhvervschef Paul Schau.

Heftet udsendes 4 Gange aarligt og bringer by- og erhvervsøkonomiske Oversigter for Esbjerg By. Det udsendes gratis til Interesserede ved Henvendelse til Ekspeditionen: Esbjerg Erhvervskontor, Kirkegade 20, Telefon 2579.

★

Gamle Numre.

Biblioteker og andre ønsker nu at indbinde ESBJERG, men mangler de første Numre fra 1941. Interessen for Tidsskriftet har været meget større end Redaktionen havde forestillet sig, saa Oplagene blev for smaa, hvorfor Læsere, der kan undvære de første Numre, venligst bedes sende dem til Ekspeditionen.

★

Indhold

Beskæftigelsesudviklingen i Esbjerg 1939 til 1945 ..... Side 3

Esbjerg Beredskabsprogram ..... „ 5

Forsøgsfiskeri efter Sild „ 16

Folketingsvalgene i Esbjerg 1945, 43 og 39... „ 18

Indtægten i Esbjerg 1944 „ 19

Beskæftigelsesudviklingen i Esbjerg fra 1939 til 1945

Paa Grundlag af Oplysninger meddelt af Amts-Arbejdsanvisningskontoret i Esbjerg anføres nedenfor i Tabel 1 en Fortegnelse over Antal arbejdsløshedsforsikrede arbejdsløse i Esbjerg (med Jerne) sidste Fredag i Juni, Antal Medlemmer af de anerkendte Arbejdsløshedskasser pr. 31. Marts og den herefter beregnede Arbejdsløshedsprocent i Esbjerg for Aarene 1939—1945.

Tabel 1.

Antallet af arbejdsløshedsforsikrede Arbejdsløse i Esbjerg (med Jerne) 1939—45.

Aar	Medlemstal pr. 31/3	Antal arbejdsløshedsforsikrede arbejdsløse ultimo Juni	Arbejdsløshed pCt.
1939	6.797	971	14,29
1940	6.997	823	11,76
1941*	6.924	749	10,82
1942	7.364	116	1,58
1943	8.291	77	0,93
1944	8.591	53	0,62
1945	8.263	1.188	14,38

* Tallene fra og med 1941 er opgjort efter den nye Opgørelsesmetode.

Af Tabellen ser man, at Antallet af Medlemmer af de anerkendte Arbejdsløshedskasser er steget fra 6.797 i 1939 til 8.263 i 1945 eller med 21,6 %. Denne Stigning kan dels henføres til en stærkere Trang til at sikre sig mod Følgerne af Arbejdsløshed, dels — og sikkert med betydelig større Vægt — er den Resultatet af Byens Vækst i Almindelighed og af den stærke Tilvandring til Esbjerg af Arbejdere, der vilde gribe Chancen for en særlig god Fortjeneste ved de omfattende tyske Befæstningsarbejder i Byens umiddelbare Nærhed under Krigen, samt af Fiskere, der fandt, at Esbjerg var den bedste Basis for Fiskeriet i Vesterhavet.

Endvidere ser man, at Antallet af arbejdsløshedsforsikrede arbejdsløse, der ultimo Juni 1939 var 971, er faldet under hele Krigsperioden — i 1944 endda helt ned til 53 arbejdsløse — for efter Kapitulationen atter at stige voldsomt og vise større Arbejdsløshed end i 1939. Arbejdsløshedsprocenten, der i 1939 var 14,29, var i 1942, 43 og 44 nede paa omkring een for i 1945 at stige helt op til 14,38 %. En højere Grad af Beskæftigelse, end Esbjerg havde i de sidste Krigsaar, kan daarligt tænkes.

Ved Betragtning af Arbejdsløshedens Bevægelser maa erindres, at Opgørelsen af Antal arbejdsløse er ændret fra og med Juli 1941, idet der efter de nye Regler for Optælling af arbejdsløse udgik en Del ældre Personer, nogle meget kortvarigt og nogle meget langvarigt arbejdsløse samt Personer, der havde vægret sig ved at modtage Arbejde. Direkte Sammenligning af Tallene før og efter Juli 1941 kan derfor ikke foretages.

I nedenstaaende Tabel 2 er Arbejdsløshedsprocenten for de forskellige Faggrupper anført for de fire sidste Aar efter den nye officielle Opgørelsesmetode.

Af Tabel 2 ser man, at Arbejdsmændene, der under Krigen havde en Arbejdsløshedsprocent paa under 1/2, pr. ultimo Juni 1945 allerede er oppe paa over 25 % Arbejdsløshed. For Fiskernes Vedkommende er Forholdet endnu grellere, idet Arbejdsløshedsprocenten er steget fra 0,0 i 1943 til 31,2 ultimo Juni 1945. Ogsaa for en anden under Krigen gunstigt stillet Branche

Tabel 2.

Antal Arbejdsløse i Esbjerg (med Jerne) i % af Antal arbejdsløshedsforsikrede i forskellige Faggrupper i 1942—45.

	Ultimo Juni 1942 pCt.	Ultimo Juni 1943 pCt.	Ultimo Juni 1944 pCt.	Ultimo Juni 1945 pCt.
Nærings- og Nydelsesmiddelindustrien	2,3	0,5	0,2	4,4
Bygningsindustrien	0,0	0,1	0,0	2,9
Arbeidsmænd	0,5	0,3	0,2	25,4
Fiskere	0,2	0,0	0,8	31,2
Kvindelige Arbejdere incl. Husass.	2,4	4,3	0,0	6,9
Jern- og Metalindustrien	0,7	0,4	0,0	7,7
Textil- og Beklædningsindustrien	5,7	3,3	2,6	5,1
Handels- og Kontormedhjælpere	3,9	3,2	1,6	3,8
Tobaksarbejdere	8,1	0,5	2,2	0,7
Øvrige Fag	1,4	1,5	1,8	3,8
Ialt...	1,5	0,9	0,6	14,4

som Jern- og Metalindustrien er der en betydelig Stigning i Arbejdsløsheden, nemlig fra 0,0 % i 1944 til 7,7 % ultimo Juni 1945. Endvidere ses det, at de kvindelige Arbejdere fra at være fuldt beskæftigede i Juni 1944 i 1945 er oppe paa 6,9 % Arbejdsløshed.

Konklusionen af ovenstaaende maa være, at Esbjerg — vel det danske Bysamfund, der under denne Krig mest var præget af Højkonjunkturen — nu atter er paa Vej mod Bølgedalen.

Under Krigen betød Fiskernes betydelige Fortjenester sammen med de rigelige Aflønninger til alle de ved de mange ekstraordinære Anlægsarbejder beskæftigede Entreprenører og Arbejdere, at Pengene cirkulerede hurtigt i Esbjerg. Forbruget var stort og omsatte sig i stadig stigende Beskæftigelse i Byen i alle Brancher.

Allerede i 1944 begyndte Fiskeriet imidlertid at lide Indskrænkning paa Grund af Mangel paa Brændselsolie, og med Foraaret 1945 lammedes Eksporten af Fisk næsten ganske, idet Transport- og Afregningsforholdene blev helt kaotiske. Med Kapitulationen standsede endvidere alle Anlægsarbejderne for den tyske Værnemagt, og Grundlaget for Esbjergs høje Beskæftigelsesgrad under Krigen var dermed borte.

De ovenfor behandlede Tal er fra ultimo Juni 1945 — altsaa fra en Aarstid, hvor der normalt er ringe Arbejdsløshed. Der er derfor Grund til at antage, at Arbejdsløshedstallene snart vil være betydeligt højere, om ikke Materialesituationen pludseligt bliver stærkt forbedret.

Hovedbetingelserne for at undgaa en alt for voldsom Arbejdsløshed i Esbjerg er først og fremmest, at der kommer Gang i Udenrigshandelen og Fiskeriet. Som Landets vigtigste Eksporthavn er Esbjergs Skæbne nøje knyttet til Udenrigshandelens Omfang og Betingelser, ligesom Omsætningen i Byens Erhvervsliv er stærkt afhængig af, om Fiskerne sikres Afsætningsmuligheder for deres Fangster til antagelige Priser.

Indtil Udenrigshandelen og Fiskeriet kommer i Gang og kan absorbere en væsentlig Andel af de arbejdsløse, maa Staten og Esbjerg Kommune træde til med Beskæftigelsesforanstaltninger. I den følgende Artikel er der redegjort for, hvad Esbjerg har planlagt for at imødegaa den truende Arbejdsløshed.

Esbjergs Beredskabsprogram

I den foregaaende Artikel er der redegjort for Beskæftigelsesudviklingen i Esbjerg i Aarene 1939—45. Af denne Artikel fremgaar det, at Esbjerg allerede paa indeværende Tidspunkt har et betydeligt Antal arbejdsløse, og at Beskæftigelsessituationen tegner daarligt, om ikke Vilkaarene for Udenrigshandelen og Fiskeriet hurtigt bedres.

I denne Artikel skal der redegøres for, hvad Esbjerg har planlagt for at imødegaa denne truende Arbejdsløshed, idet man dog erkender, at offentlige Arbejder kun er et ringe Surrogat for ordinær privat Beskæftigelse af Arbejdskraften. Naar Alternativet imidlertid ikke er ordinær Beskæftigelse af Arbejdskraften, men Arbejdsløshed, faar de offentlige Arbejder deres store Betydning ved at holde Arbejdskraften i Træning samtidig med, at der dog i en vis Udstrækning produceres Værdier.

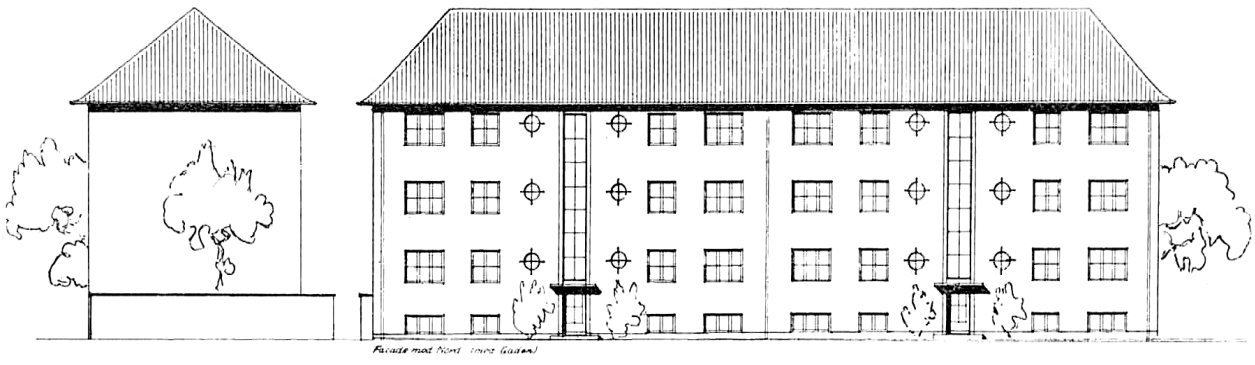
Boligbyggeriet.

I det Beskæftigelsesprogram af Beredskabsarbejder, som Esbjerg har ladet udarbejde under Krigen, staar da ogsaa Fremme af Boligbyggeriet som noget af det vigtigste.

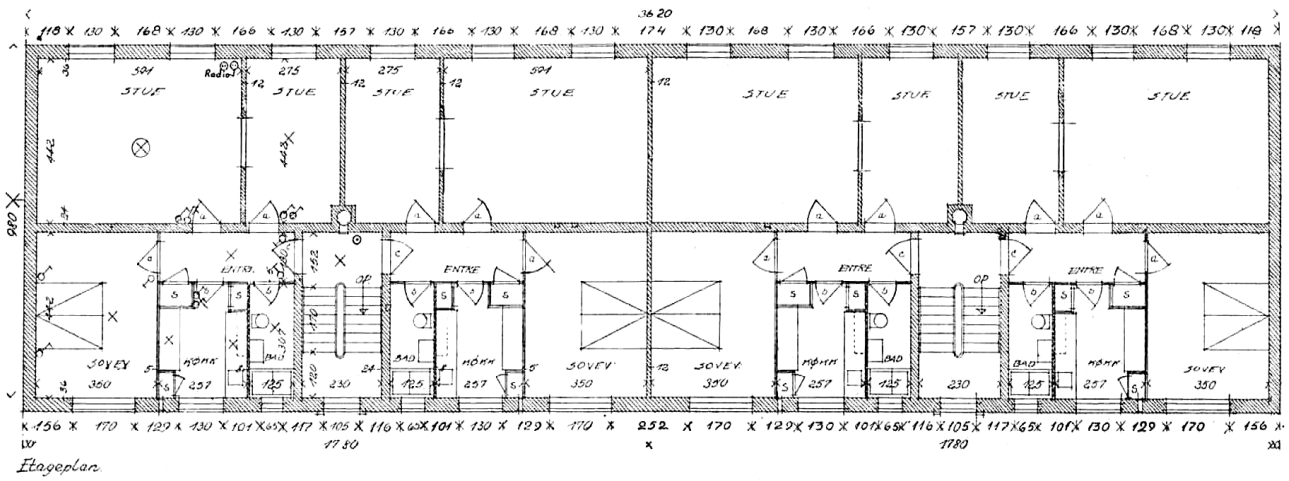
Esbjerg har saaledes — samtidig med at man har haft Blikket rettet mod Beskæftigelsen — sat ind mod den betydelige Boligmangel i Kommunen ved at paabegynde Opførelsen af 87 Lejligheder i tre Karreer paa Hjørnet af Strandbygade-Nørregade, Strandbygade-Nygaardsvej og Exnersgade-Holbergsgade. Foruden Hensynet til at øve stabiliserende Indflydelse paa Beskæftigelsen og at fremskaffe Boliger har Esbjerg Kommune taget skyldigt Hensyn til Byens Forskønnelse, idet de monumentale Hjørneejendomme i høj Grad tjener til at give Kvarteret et mere harmonisk og velbygget Udseende.

Foruden disse tre Ejendomme, som Kommunen selv opfører, er Boligselskaberne i Gang med meget store Projekter, som ogsaa i vid Udstrækning har Kommunens Bevaagenhed. Boligselskaberne fritages saaledes for de Afgifter, som svares til Kommunekassen af Nybygninger, og Kommunen sælger Grundene til Boligselskabernes Ejendomme paa Vilkaar, der maa betegnes som favorable.

»Aktie Bolig- og Byggeforeningen af 1932« og »Arbejdernes Boligforening« har saaledes hver besluttet at opføre 300 Lejligheder i Blokke paa Dyrskuepladsen ved Hjertingvejen og Gl. Vardevej. Grundene

Facade af en Ejendom i Bebyggelsen paa Dyrskuepladsen.

Plan over 4 af de planlagte 600 Lejligheder i Bebyggelsen paa Dyrskuepladsen.

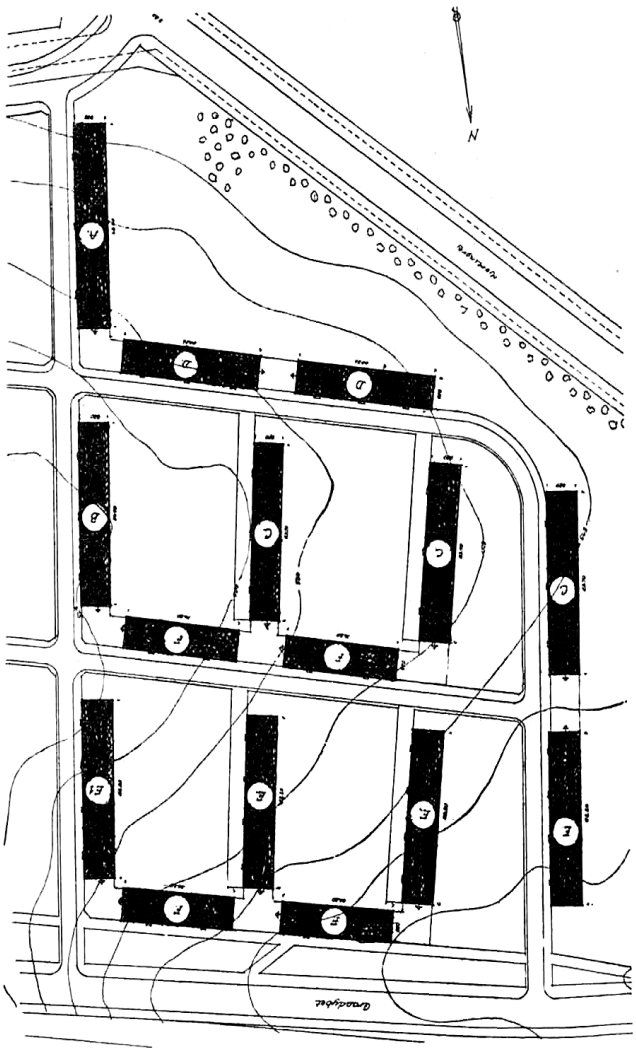
er for Tiden ved at blive kloakeret og gjort byggemodne. Byggeriet skal sættes i Gang i Løbet af meget kort Tid, og det er Meningen, at Byggeriet skal fremskyndes saa meget, som Materialesituationen tillader.

A/S »Esbjerg Boligselskab« er i Færd med Forberedelserne til Opførelse af et Antal Rækkehuse med smaa Haver i Kvarteret Ribegade-Grundtvigs Allé. Arbejdet er udliciteret, og det haabes, at de 47 Lejligheder, der her skal opføres, snart maa bidrage til at afhjælpe Bolignøden i Kommunen.

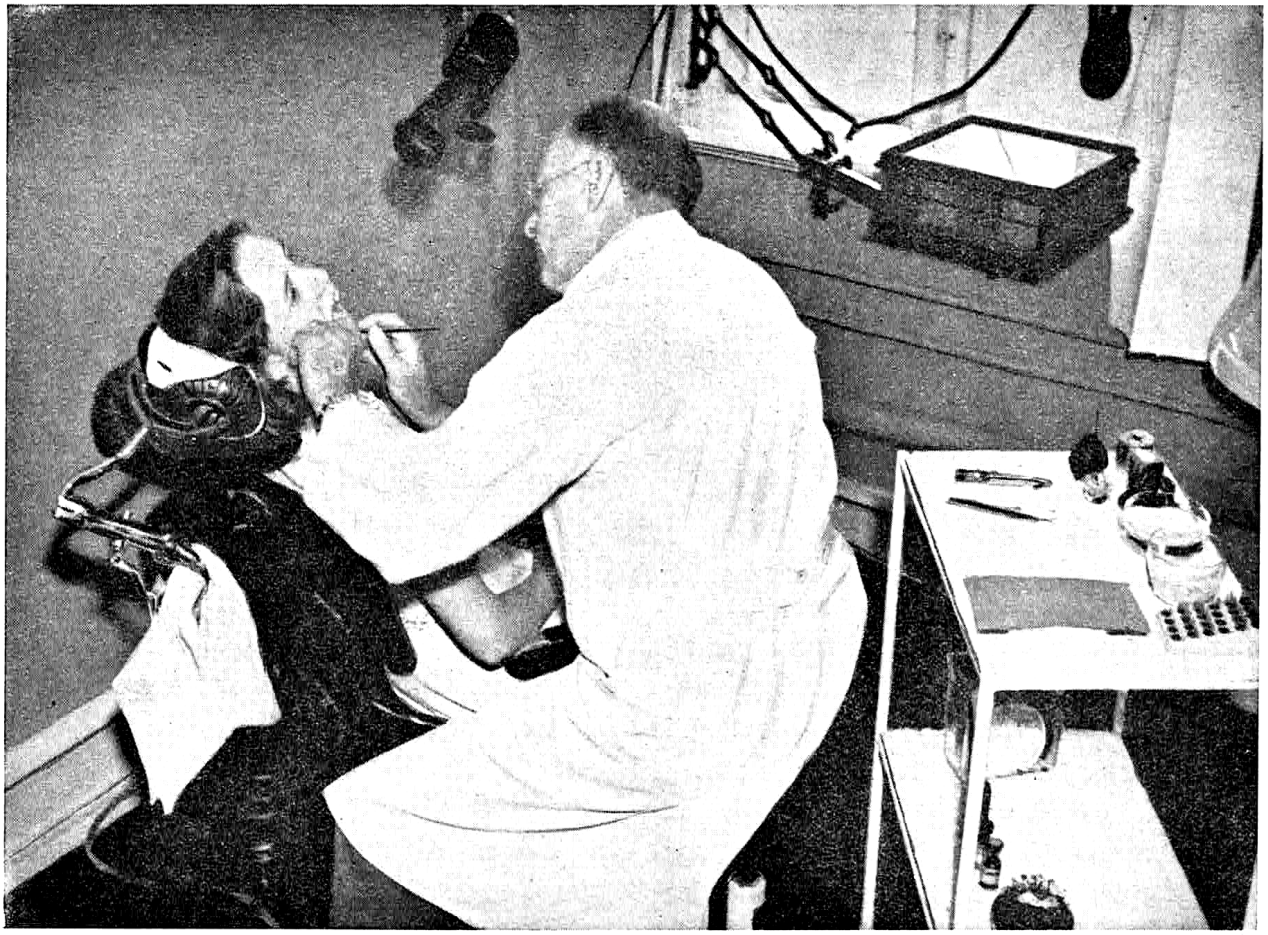
Foruden disse Projekter, som tager Sigte paa den nærmeste Fremtid, tumler A/S »Esbjerg Boligselskab« med endnu større Planer, som dog endnu kun foreligger i Skitseprojekt. Det nævnes saaledes, at »Spangsberggaarden«s Jorder skal inddrages til et stort anlagt moderne Boligbyggeri. Projektet omfatter baade Etagebyggeri, Rækkehuse og frit beliggende Huse. Det er Arkitekternes Mening med dette Projekt, at der skal skabes et Bykvarter med rigelig Adgang til Sol og Luft.

Udvidelse af Centralsygehuset.

Kommunens Sygehus har i de sidste Aar haft saa trange Lokaleforhold, at en Del syge Mennesker, der var trængende til Behandling paa et Sygehus, har maattet afvises. Ligeledes har det knebet med at skaffe Plads til Installering af alle de moderne tekniske Hjælpemidler, der i vore Dage i

Situationsplan af Bebyggelsen ved Dyrskuepladsen.

Skoletandplejen blev indrettet 1909. For Tiden faar ca. 3000 Børn tilsammen 11.500 Behandlinger aarligt.

saa vid Udstrækning tages i Brug af Lægevidenskaben paa vore Hospitaler. For at raade Bod herpaa har Esbjerg — til Gavn for saavel Patienter som Læger — projekteret en omfattende Udvidelse af det kommunale Sygehus.

Den Sygehusudvidelse, man har projekteret, er præget af, at Jerne Kommune fra 1. April i Aar indlemmedes i Esbjerg, hvad der bevirkede en Stigning i Esbjergs Folketal paa ca. 16 % og dermed nødvendiggjorde en betydelig Udvidelse af det kommunale Sygehus.

Udvidelsen er endvidere saa meget mere paakrævet, som det kommunale Sygehus ved Overenskomst mellem Esbjerg Kommune og Ribe Amtsraad er blevet *Centralsygehus,* saaledes at Patienter fra Ribe Amts Landkommuner skal modtages til Behandling og Indlæggelse paa Esbjerg Kommunes Sygehus, ligesom det kan forventes, at Ribe Købstad i den nærmeste Fremtid vil faa Indlæggelsesret paa de samme Vilkaar som Landkommunerne.

De samlede Udgifter til den projekterede Sygehusudvidelse er anslaaet til 4—5 Mill. Kr.

Ny Skoletandklinik.

For at skabe en fuldt moderne og hensigtsmæssig indrettet Klinik til Skoletandplejen i Esbjerg er der projekteret en Tilbygning til og Reparationer af de nuværende Lokaler i Danmarksgades Skole. De samlede Omkostninger kan anslaas til ca. 300.000 Kr.

Udvidelse af Esbjerg Vandværk.

Da Esbjerg Vandværks Kapacitet indenfor den nærmeste Fremtid maa forventes

at blive utilstrækkelig, saaledes at en større Udvidelse af Anlæget vil være tvingende nødvendig, er der udarbejdet Skitseprojekt til en saadan Udvidelse. De samlede Omkostninger ved Udvidelsen vil skønsmæssigt beløbe sig til ca. 2 Mill. Kr.

Esbjerghal.

Blandt de Byggearbejder, man ser hen til med størst Forventning i Esbjerg, er dog Opførelsen af en Udstillings- og Mødehal — en Esbjerghal.

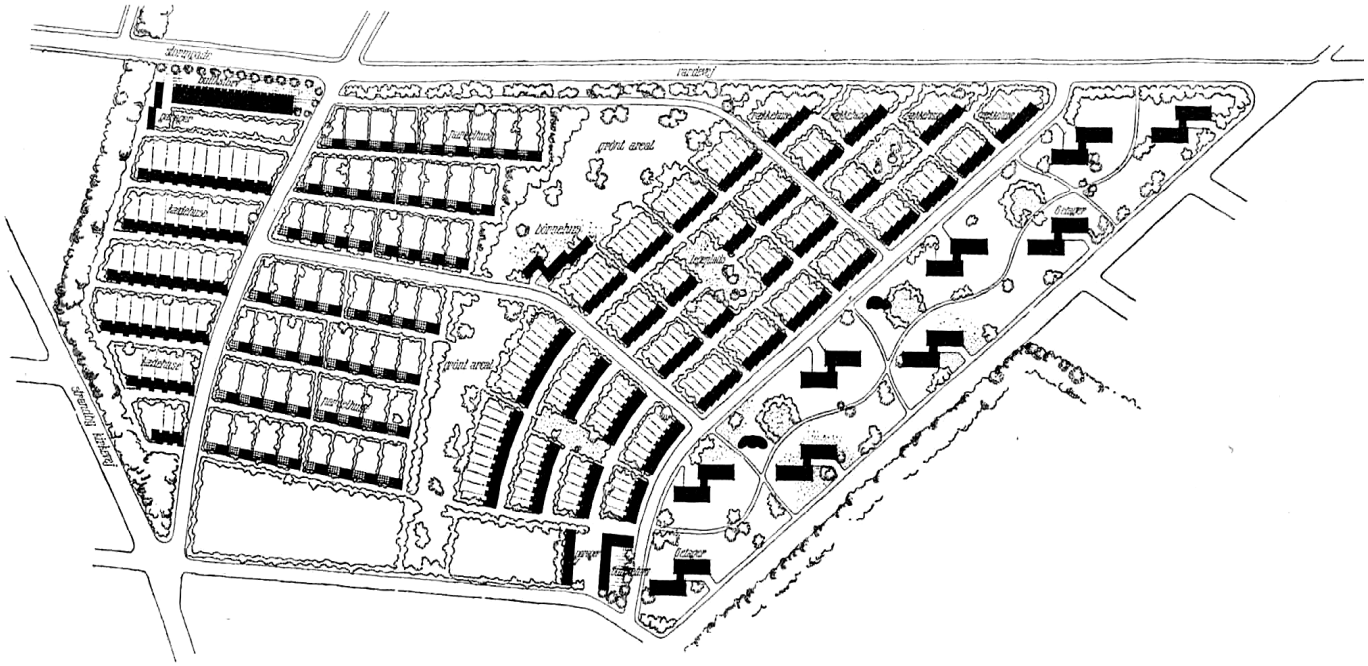
Naar Spørgsmaalet om Opførelsen af en Esbjerghal er blevet rejst, er det, fordi Løsningen af dette Spørgsmaal synes at være af afgørende Betydning for Byen og dens Befolkning, dens Forhold til Oplandet og til det øvrige Land — ja endog i dens Forhold til Udlandet, idet Esbjerg maa være en naturlig Basis for Afholdelse af internationale Kongresser. Byen har Brug for en Hal, der er tilstrækkelig stor til at rumme en større Forsamling. Store Sportsopvisninger, Teaterforestillinger eller Koncerter vil gaa Byen forbi, om den ikke har et saadant Mødested, ligesom Byen har Brug for de Tennis- og andre Sports- og Mødelokaler, der naturligt kan indrettes i et saadant Bygningskompleks.

Der foreligger endnu ikke endeligt udarbejdet Detailprojekt til Esbjerghallen, ligesom man ikke er helt enige om, hvor Hallen skal placeres, men det menes at blive Arealet, der begrænses af Frodesgade, Kirkegade, Rolfsgade og Torvegade.

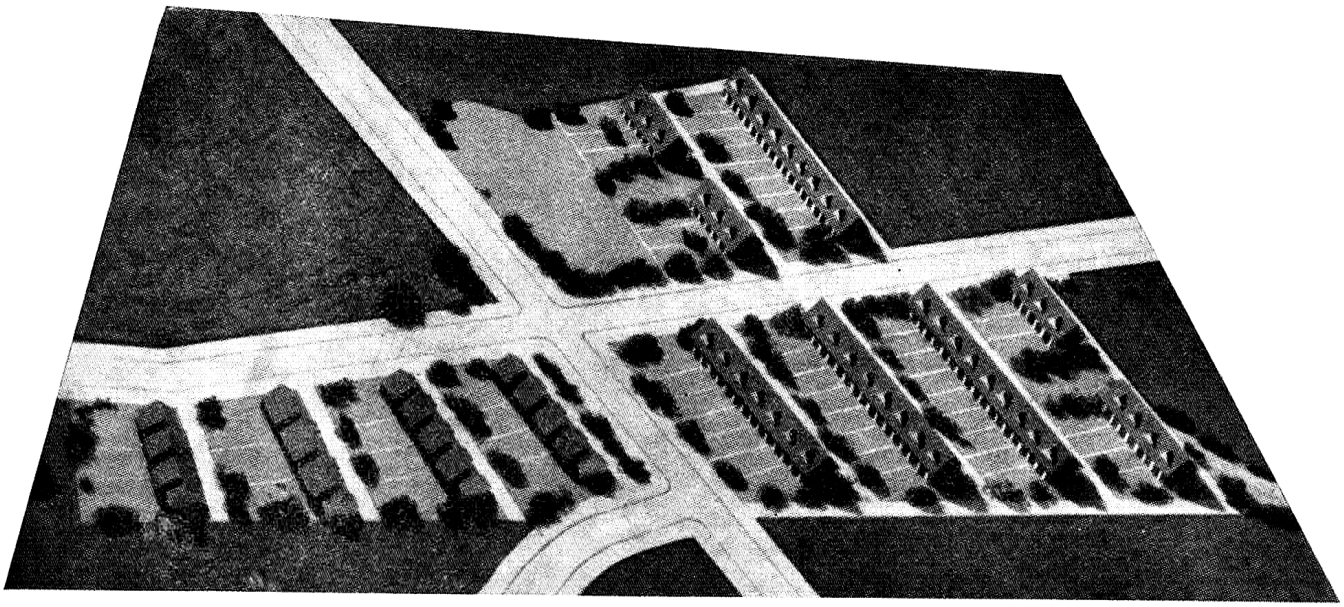
Esbjerg har i Tidens Løb været forelagt flere forskellige Skitseprojekter til Esbjerghallen, men har endnu ikke villet binde sig til et bestemt Forslag. Maaske udskrives der en Konkurrence for at faa det bedst mulige Projekt frem. I Forbindelse med Projektet har der været nævnt Udgiftsbeløb paa 1—3 Mill. Kr.

Gade- og Vejarbejder.

Esbjerg Kommune har endvidere projekteret en lang Række Gade- og Vejarbejder til Udbygning og Rationalisering af Byens Vej- og Kloaknet. Blandt disse Arbejder skal nævnes:

Situationsplan af »Spangsberggaardprojektet« med Etageejendomme, Rækkehuse og Parcelhuse.

Model af den udliciterede Bebyggelse med 47 Rækkehuse ved Ribegade—Grundtvigsallé.

Makadamisering og Asfaltering af Kørebanen i følgende Gader:

Englandsgade mellem Havnegade og Danmarksgade. Længde 325 m. Samlede Omkostninger 30.000 Kr., heraf Arbejdsløn 13.000 Kr.

Torvegade mellem Kongensgade og Borgergade. Længde 75 m. Samlede Omkostninger 7.000 Kr., heraf Arbejdsløn 3.000 Kr.

Kirkegade mellem Havnegade og Skolegade. Længde 250 m. Samlede Omkostninger 24.000 Kr., heraf Arbejdsløn 10.000 Kr.

Jyllandsgade mellem Borgergade og Islandsgade. Længde 260 m. Samlede Omkostninger 22.000 Kr., heraf Arbejdsløn 9.000 Kr.

Smedegade mellem Borgergade og Skolegade. Længde 180 m. Samlede Omkostninger 12.000 Kr., heraf Arbejdsløn 5.500 Kr.

Kronprinsensgade mellem Havnegade og Skolegade. Længde 240 m. Samlede Omkostninger 18.000 Kr., heraf Arbejdsløn 8.000 Kr.

Omprofilering og Asfaltering af følgende Gader:

Nygaardsvej mellem Jernbanen og Kirkegade. Længde 580 m. Samlede Omkostninger 58.000 Kr., heraf Arbejdsløn 29.000 Kr.

Kirkegade mellem Skolegade og Nørregade. Kørebanen udvides med 1,25 m til 7,5 m. Længde 250 m. Samlede Omkostninger 25.000 Kr., heraf Arbejdsløn 11.000 Kr.

Jyllandsgade mellem Islandsgade og Nørregade. Længde 180 m. Samlede Omkostninger 18.000 Kr., heraf Arbejdsløn 8.000 Kr.

Kronprinsensgade mellem Finlandsgade og Nørregade. Længde 80 m. Samlede Omkostninger 8.000 Kr., heraf Arbejdsløn 3.500 Kr.

Jernbanegade og Kirkegade. Længde 500 m. Samlede Omkostninger 50.000 Kr., heraf Arbejdsløn 22.000 Kr.

Anlæg og Istandsættelse af følgende Gader:

Resterende Del af Helgolandsgade. Længde 130 m. Samlede Omkostninger 33.000 Kr., heraf Arbejdsløn 11.000 Kr.

Forbindelsesvej til Havnen. Længde 120 m. Samlede Omkostninger 30.000 Kr., heraf Arbejdsløn 10.000 Kr.

Fyensgade mellem Teglværksgade og Kingosgade. Kørebanen, der er ca. 10 m, reduceres til 7,5 m, medens Fortovene, der er 2,50 m, udvides til 4 m. Fortovene asfalteres. Længde 350 m. Samlede Omkostninger 48.000 Kr., heraf Arbejdsløn 18.000 Kr.

Ribegade mellem Exnersgade og Rørkjærsgade samt mellem Ringen og Bygrænsen. Længde 480 m. Samlet Omkostning 84.000 Kr., heraf Arbejdsløn 32.000 Kr.

Grønnegade mellem Baggesens Allé og Holbergsgade. Længde 150 m. Samlet Omkostning 30.000 Kr., heraf Arbejdsløn 10.000 Kr.

Fortovsarbejder i den indre By:

Arbejdet omfatter Omlægning og Flisebelægning af ældre Fortove, der i Øjeblik-

ket enten trænger til Fornyelse eller delvis er befæstet med Natursten. Desuden forsynes en Del af de Gader, der nu har 2 Rækker Fliser og Grusbelægning paa Kørebanen, med Asfalt i fuld Bredde. De samlede Omkostninger er anslaaet til 100.000 Kr., heraf Arbejdsløn 40.000 Kr.

Forskellige Forbedringer af Kloaksystemet:

I de ældre Gader, hvor der er nedlagt 6" Kloaker, erstattes disse med 9" Ledninger. Desuden enkelte Omlægninger, herunder Kirkegade og Jernbanegade. De samlede Omkostninger er anslaaet til 60.000 Kr., heraf Arbejdsløn 35.000 Kr.

Resterende Afsnit af Hovedistandsættelsen af følgende Gader:

Jyllandsgade mellem Haraldsgade og Str. Kirkevej. Længde 240 m. Samlet Omkostning 42.000 Kr., heraf Arbejdsløn 13.000 Kr.

Kronprinsensgade mellem Haraldsgade og Str. Kirkevej. Længde 160 m. Samlet Omkostning 28.000 Kr., heraf Arbejdsløn 9.500 Kr.

Anlæg af Skovbælte med Cykle- og Gangsti fra Gjesing Skov til Guldager-Tarp Landevej.

For at skabe en smuk Forbindelse mellem Kommunens Plantager ved Esbjerg og de grønne Arealer, Esbjerg ejer ved Plantagerne i Guldager, har Esbjerg Kommune ønsket at anlægge et Skovbælte med Cykle- og Gangsti fra Gjesing Skov til Guldager-Tarp Landevej. Samlet Omkostning 54.500 Kr., heraf Arbejdsløn 26.700 Kr.

Sø i Fourfeldt Plantage.

Opfyldning af et Areal mellem Hjertingvejen og Adgangsvejene til Fourfeldt Gravlund tænkes kombineret med Anlægget af en Sø og Beplantning af Udgravning i Fourfeldt Plantage.

Engene ved Hjertingvejen.

De store Engstrækninger mellem Hjertingvejen og Mindelunden i Fourfeldt Gravlund er det Meningen at afvande. Der er forskellige hver for sig interessante Planer fremme til Udnyttelse af Arealet, men der er endnu ikke truffet nærmere Bestemmelse om Anvendelsen.

Kystsikringsarbejde.

Ved Havet Syd for Byen i Nærheden af den tidligere Renovationsplads er der planlagt store Arbejder i Forbindelse med en haardt tiltrængt Sikring af Kysten, ligesom Havdiget ved Estrupvej skal forstærkes. Samlede Omkostninger anslaas til 87.000 Kr., heraf Arbejdsløn 65.000 Kr.

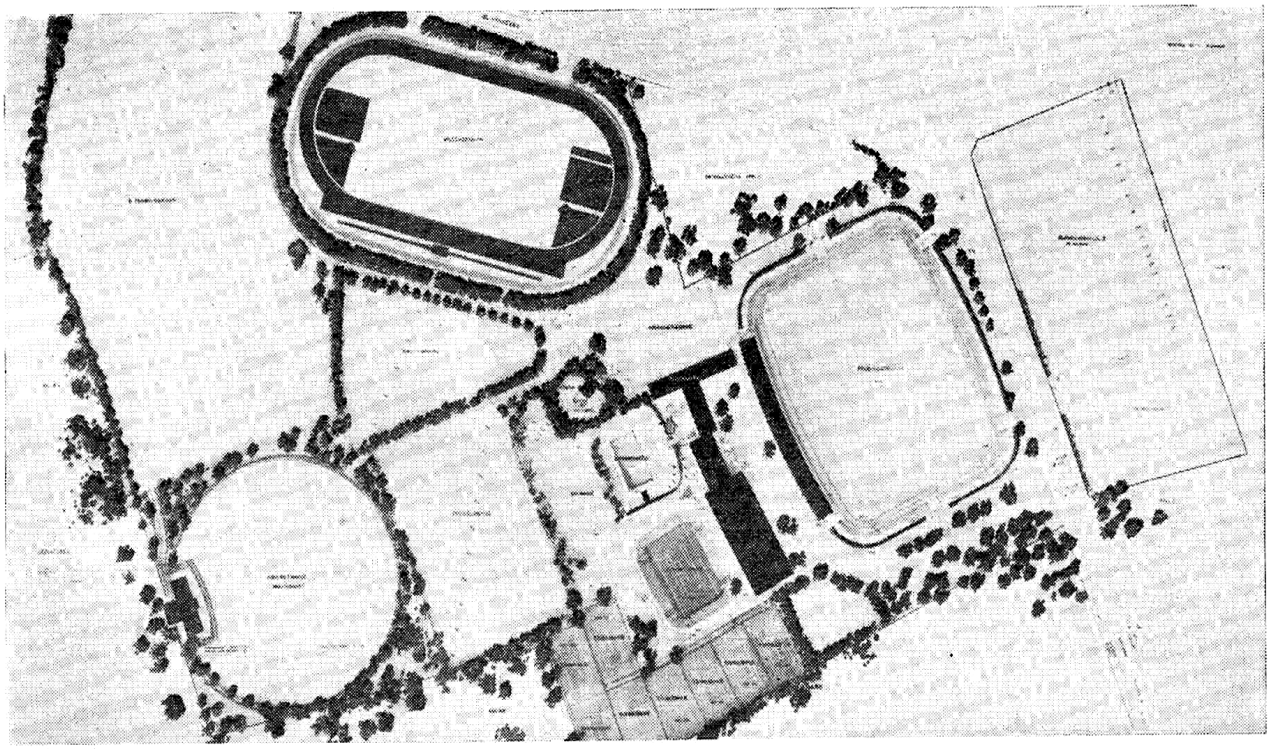
Udfyldning af Lergravene.

Med Henblik paa en haardt tiltrængt Sanering af Kvarteret omkring Lergravene i Byens østlige Del har Esbjerg Kommune afsluttet Køb af de paagældende Arealer. Forudsætningerne for en Sanering er hermed til Stede, og der er udarbejdet forskellige Skitseprojekter til Arealets Anvendelse.

Et af Forslagene gaar ud paa at indrette et Anlæg, der skal kunne være Samlingssted for den østlige Bydels Beboere, og lade Gravene omdanne til en lille Sø; medens et andet Forslag gaar ud paa at indrette et Friluftsteater i Gravene, efter at disse er udtørret.

De nye Stadionprojekter.

Planerne til det nye storstilede Stadionanlæg ved Vardevej er nu færdige. Siden det foreløbige Skitseprojekts Fremkomst for godt et Aars Tid siden har der været afholdt en Række Møder mellem Kommunens Stadionudvalg og de projekterende Ingeniører, og der er nu fuld Enighed om Anlægets hele Omfang og Udformning, saaledes at Arbejdet har kunnet udliciteres. Man regner med en samlet Udgift paa 17—1800.000 Kr., ligesom det er Opfattel-

Plan af det nye Stadion. Yderst tilhøjre — Øst for Gl. Vardevej — Parkeringsplads, derefter Fodboldbanen og øverst Atletikbanen. Nederst den runde Kricketbane og de 9 Tennisbaner foran Omklædningsbygningerne.

sen, at Arbejdet vil kunne beskæftige 120—140 Mand i et Aars Tid.

Først og fremmest Fodbold.

Den nye Idrætspark omfatter i første Række et moderne Fodboldstadion. Beliggenheden er omtrent som den nuværende Opvisningsbane, men det er Tanken, at Banen forsænkes ca. 1 m. Derved bliver Tilskuerforholdene særlig gode, og der opnaas et meget tiltalende Udseende.

Uden om Banen bliver der Plads til ca. 14.000 Tilskuere, som ved den foreslaaede, let rundede Udformning af Pladserne paa Langsiden vil faa god Oversigt over Banen.

Ud mod gl. Vardevej afsluttes Tilskuerpladserne med en ca. 1,5 m høj Mur, og ved en passende Beplantning foran Muren og ovenover den skabes der herved en tiltalende Facade ud mod Gl. Vardevej, hvorfra Publikum kommer. Langs den anden Langside bygges en ny Tilskuertribune med Plads til ca. 1.500 Mennesker og med særlige Lokaler og Anlæg for Presse, Dommer og andre Officials.

Stort Atletikstadion.

Som det fremgaar af Planen, nedlægges Atletikbanerne paa Fodboldstadion, og der anlægges lidt længere ude ad Gl. Vardevej — paa den anden Side af Skovriderens Have — et helt nyt Atletikstadion med rigtigt udformede Baner for Løb, Spring, Kast m. v. og med Plads til ca. 5.000 Tilskuere. Atletikstadion tænkes benyttet saavel til Opvisning som til Træning, men af Hensyn til Slitagen ved Træning med Diskos-, Hammer- og Spydkastning er der indrettet en særlig Træningsbane (Kastegaard) for disse Sportsgrene.

Iøvrigt udformes Atletikstadion saaledes, at det i paakommende Tilfælde kan benyttes som Fodboldopvisningsbane for mindre Kampe. Banen vil bl. a. i Over-

gangstiden, inden selve Fodboldopvisningsbanen er færdiganlagt, tjene som Fodboldstadion.

For Fodboldtræning anlægges desuden 4 Baner med de normerede Maal, ligesom der bygges en særlig cirkelformet Kricketbane i det vestlige Hjørne af Arealet. Det er iøvrigt Tanken at anlægge denne Bane saaledes, at den overrisles om Vinteren, hvorved der skabes en god, læfyldt Skøjtebane.

8 Tennisbaner med »Center-court«.

Tennisspillerne faar, som det ses, 8 moderne, røde Tennisbaner med en ideel Beliggenhed i Læ af Skoven og som særlig Attraktion en »Center-court« — en forsænket Opvisningsbane med Plads til ca. 1.500 Tilskuere. Haandboldspillerne faar deres egen udendørs Opvisningsbane, og Træningsbaner anlægges i Forbindelse med Parkeringspladsen Øst for Gl. Vardevej; derudover kan de i et vist Omfang træne paa Fodboldtræningsbanerne.

Stor Boldspilhal.

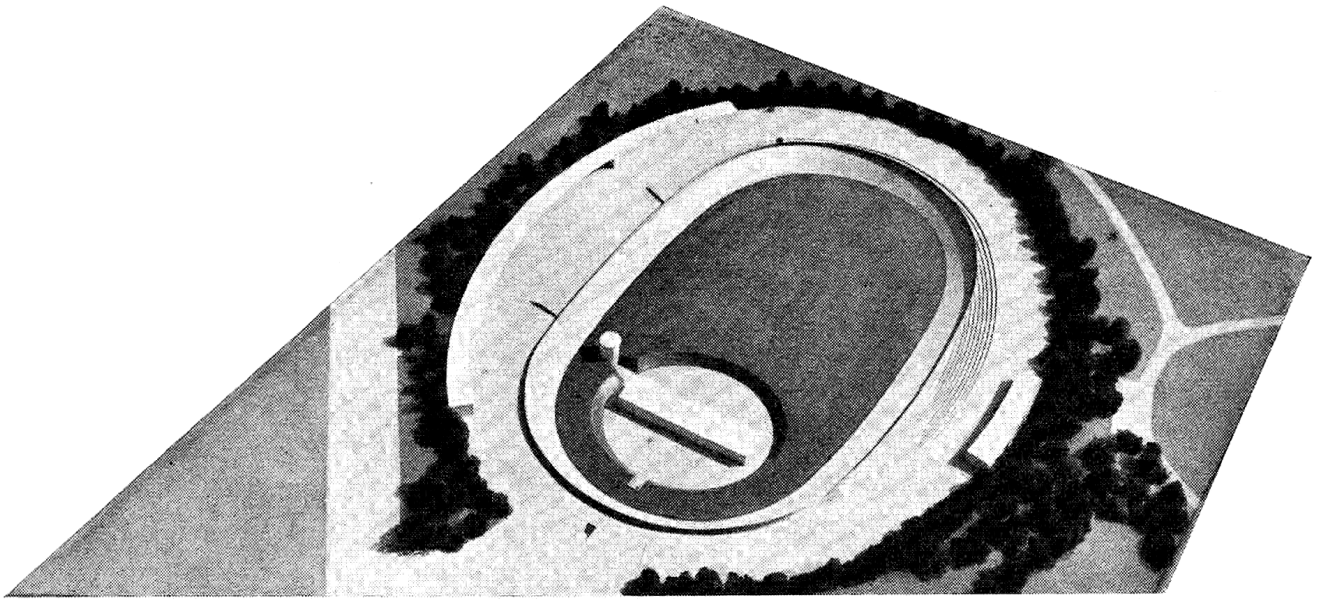
Til indendørs Haandbold m. v. bygges en moderne Boldspilhal med Maalene 20×44 m og Plads til et passende Antal Tilskuere. I Forbindelse med Hallen indrettes Restauration og Friluftsservering med Udsigt ned over Sportsbanerne. Den nordlige Del af Bygningen er Omklædnings- og Baderum for de forskellige Sportsgrene, centralt placeret i Forhold til Banerne.

Svømmebassin og Badstue.

Opmærksomheden er henledt paa det ønskelige i, at der bygges et Svømmebassin i Forbindelse med de mange Sportsbaner. Bassinet skal navnlig være til Brug for Spillerne, men kan samtidig i mindre Omfang benyttes til Svømmestævner, idet der udføres Plads til ca. 1.200 Tilskuere. Bassinet er 12½×25 m og ligger sol- og læfyldt, centralt i Forhold til de øvrige Anlæg. Det tænkes suppleret med en finsk Badstue — et lille Bjælkehus med Dampbad og Plumpebad — det hele omgivet med Beplantning, saa de badende kan færdes frit og ugenert.

Som man vil se, vil Esbjerg, naar de omtalte Planer er ført ud i Livet, have et af Landets smukkeste, mest komplette og moderne Idrætsanlæg. Naar der foruden de

Den forsænkede Cyklebane, der nu er paabegyndt, giver Arbejde til 70 Mand i 200 Dage.

her nævnte Anlæg bygges en moderne Cyklebane i Forbindelse med Idrætsparken, er alle sportslige Interesser varetaget paa en saadan Maade, at Idrætten i Esbjerg maa forventes at have alle Muligheder for at gaa en stærk Udvikling i Møde, og Byens Borgere vil i Fremtiden kunne glæde sig over det smukke Anlæg og de ideelle Rammer, der saaledes er skabt omkring Sportens Udøvelse.

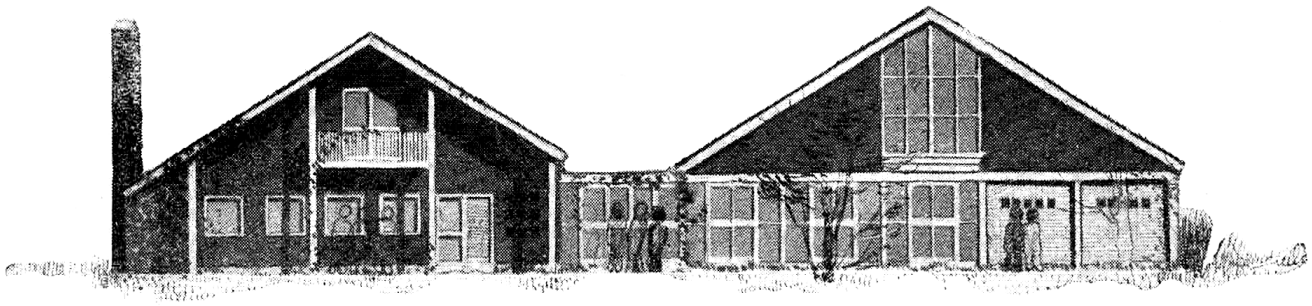
Cyklebanen.

I Cyklesportskredse er det dog Anlægget af en Cyklebane, som i særlig Grad imødeses med Længsel. Cyklebanen skal efter Henstilling fra Kommunens byplansagkyndige, Professor Steen Eiler Rasmussen, placeres paa den østlige Side af Gl. Vardevej, saaledes at ogsaa denne Side af den skovklædte Idrætspark-gade bliver inddraget til rekreative Formaal.

Under Drøftelserne med de byplansagkyndige opstod den Tanke at gøre Cyklebanen forsænket for at undgaa skæmmende Jordvolde. Denne Foranstaltning kan ikke begrundes ved cyklesportsmæssige Aarsager, men dens Udførelse er vedtaget af Esbjerg Kommune ud fra Forskønnelseshensyn, idet man samtidig har været klar over, at der til Forsænkningen næsten kun medgaar Arbejdskraft, saaledes at Foranstaltningen, hvis der er arbejdsledige Personer, samfundsmæssigt set ikke skulde være nogen videre Omkostning. Under Hensyn hertil har Esbjerg Kommune ikke ment at kunne lade Cyklebanen, der er tænkt at skulle være en Institution, der økonomisk kan hvile i sig selv, betale Udgiften ved Forsænkningen, men har ladet denne være en ren kommunal Foranstaltning. Arbejdet med Forsænkningen har været udbudt til Licitation og paabegyndes snarest. Man regner med, at de samlede Omkostninger ved Opførelsen af Cyklebanen vil beløbe sig til ca. 500.000 Kr., og at der kan beskæftiges ca. 60—70 Mand i 200 Arbejdsdage.

Kælkebane.

Samtidig med Cyklebaneprojektet har der været Planer fremme om Anlæg af et Svømmestadion og en Kælkebane i umiddelbar Nærhed af Stadion og Cyklebanen og i Forbindelse med den allerede bestaaende Kælkebane. Disse Planer er dog endnu i sin Vorden.

Det projekterede Vandrehjem med ialt 120 Køjepladser kommer til at koste ca. 130.000 Kr.

Vandrehjem.

I Stadionomraadet tænkes ogsaa opført et fuldt moderne Vandrehjem med Plads til 180 Vandrere. Kommunen har foreløbig stillet en Grund til Raadighed. Tegningerne ligger færdig, og det undersøges for Tiden, i hvilket Omfang der kan opnaas Statstilskud og Statslaan.

Baadehus til Esbjerg Roklub.

Til Indretning af et moderne og tilstrækkelig stort Baadehus til Roklubben har Byraadet bevilget lige saa stort et Beløb, som Foreningen selv kan skaffe til Veje — dog højst 30.000 Kr.

Feriehjem ved Drejens Strand.

Efter Indstilling fra Skoleudvalget erhvervede Esbjerg i 1942 et Areal ved Drejens Strand med det Formaal at opføre et haardt tiltrængt Feriehjem for svage og mindrebemidlede Børn. Nærmere Planer til Feriehjemmet er for Tiden under Udarbejdelse. De samlede Omkostninger ved et saadant Hjem er beregnet til ca. 165.000 Kr.

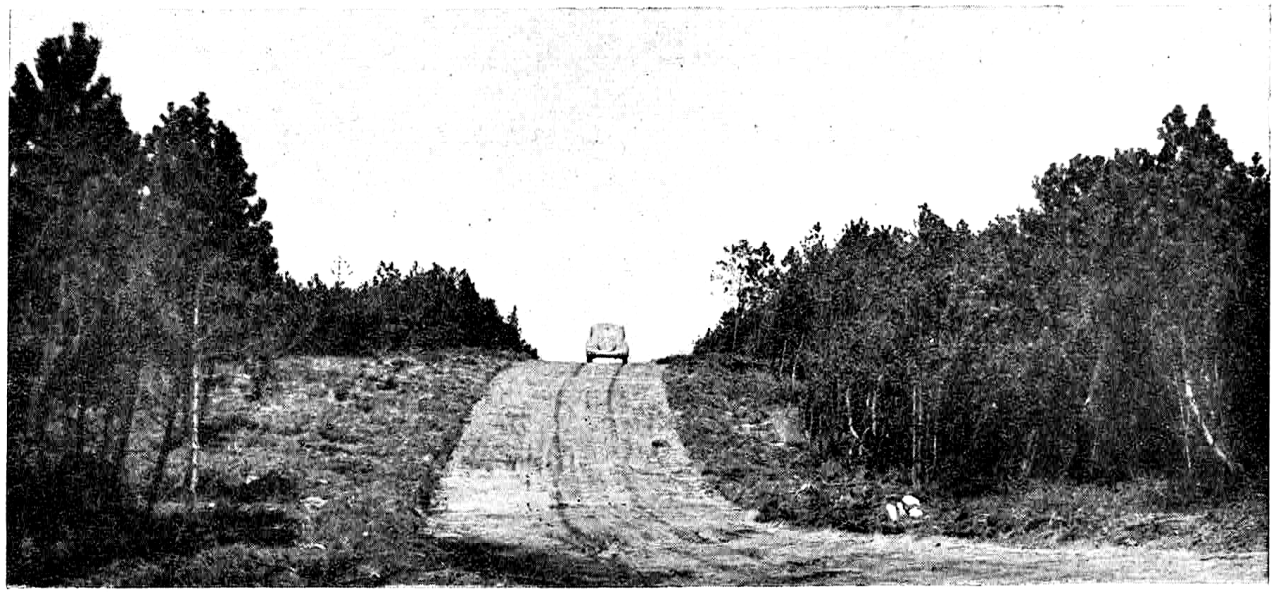
Strandvej til Marbæk.

For helt at kunne aabne den særegne og frie Natur i Forbindelse med de store Kystarealer ved Marbæk Strand og Plantage for Esbjergs Borgere har Esbjerg Kommune endvidere ment, at der burde anlægges en Strandvej fra Hjerting til Marbæk og har ladet udarbejde Projekt til Vejen, der er tænkt ført over et Højdedrag Nord for Sjælborg til Marbæk Plantage.

Fanøbroen.

Blandt de mange Arbejder, Esbjerg saaledes har planlagt for at imødegaa den truende Arbejdsløshed, staar dog Anlægget af en Fanøbro som noget helt for sig. Der har i Tidens Løb været flere Projekter fremme, men det sidste Overslag, der er baseret paa Efterkrigstidsforhold, lyder paa ca. 14 Mill. Kr. Det omfatter 1.300 Meter Brofag og to Vejdæmninger, nemlig 800 Meter paa Esbjergsiden og 3.200 Meter paa Fanøsiden. Med sine Dæmninger skulde Broen altsaa opnaa den anselige Længde af 5,3 km. I Øjeblikket er det næppe muligt at skaffe Materialer til Brofagene, derimod er der intet i Vejen for, at man kan gaa i Gang med Jordarbejderne, dersom en for stor Arbejdsløshed skulde gøre det ønskeligt. For at kunne sætte de nødvendige Dæmningsarbejder i Gang med kortest muligt Varsel er Ingeniører for Tiden i Gang med at foretage de sidste Opmaalinger.

Til Financiering af Fanøbroen er der regnet med Tilskud fra Beskæftigelsescentralen paa 100 % af Arbejdslønnen plus højst 50 % heraf som Tilskud til Materialer, Kørsel og Administration. Der regnes saaledes med et Statstilskud paa 8,4 Mill. Kr. Restbeløbet, ca. 5,4 Mill. Kr., er tænkt tilvejebragt ved Optagelse af Laan, der forrentes og afdrages gennem Opkrævning af Bropenge.

Den fri og særegne Natur ved Marbæk Strand og Plantage skal aabnes helt ved Anlæg af en ny Strandvej.

Saa snart Beskæftigelsessituationen gør det berettiget, og der er skabt Lovhjemmel for Opkrævning af en Broafgift samt for Ekspropriation af de fornødne Vejarealer m. v., haaber Esbjerg Kommune at kunne igangsætte det store Arbejde.

Anlægget af Fanøbroen vil sikkert gøre den som Feriested saa eftertragtede hvide Ø til et af Landets mest besøgte Badesteder, ligesom Broen og de dertil knyttede Jordarbejder vil kunne give Brød til adskillige Hundrede Arbejdere i flere Aar.

Dette var Esbjergs Beredskabsprogram; man ser, at det ikke er Smaating, der er planlagt til Udførelse, naar Forholdene gør det ønskeligt.

Arbejderne vil saa komme til Udførelse i den Orden, man finder dem nødvendige, og der kan skaffes Materialer. Først og fremmest gælder det, som tidligere nævnt, om at fremskaffe *Boliger*. Materialerne maa ikke i første Omgang finde Anvendelse til andet end Boliger og de nødvendige Udvidelser af Sygehuset og andre tilsvarende Institutioner. Gør Beskæftigelsessituationen det ønskeligt, maa der da yderligere igangsættes Jordarbejder o. lign., der ikke kræver Materialer af nævneværdig Betydning, men kun Arbejdskraft.

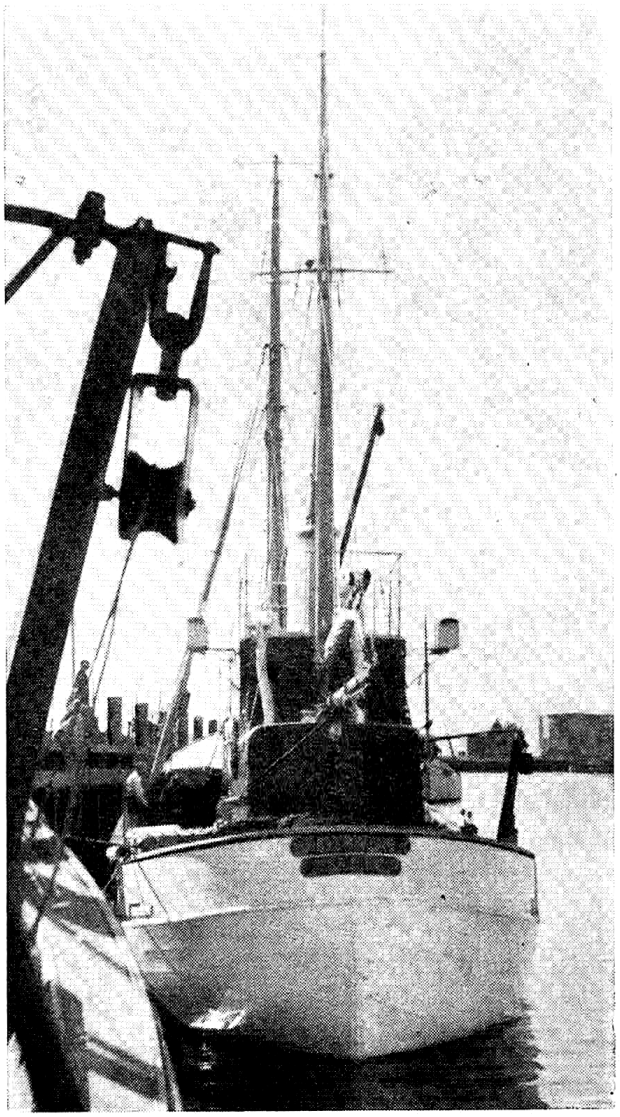
Financieringen af Beskæftigelsesreserven er et Kapitel for sig. Med Fanøbroprojektet beløber Udgifterne ved samtlige Foranstaltninger sig til omtrent *30 Mill. Kr.* En Del af Foranstaltningerne er imidlertid tænkt nogenlunde at hvile i sig selv. Saaledes maa det antages, at Esbjerghallen, Cyklebanen m. v. omtrent kan forrente Anlægsudgifterne. Andre Foranstaltninger er derimod saa overvejende i hele Samfundets Interesse mere end i Esbjerg Købstads, at man maa forvente, at Staten i vid Udstrækning vil financiere. Der tænkes her paa Fanøbroen, Marbækvejen, Kystsikringsarbejderne m. v. Ligeledes kan der paaregnes betydelige Statstilskud til mange af de mere almindelige kommunale Anlægsarbejder som Gade- og Vejarbejder, Sportsanlæg o. l. Kun de rent specielle kommunale Opgaver som f. Eks. Opførelsen af en Esbjerghal maa Kommunen helt og holdent selv financiere. Til Afholdelsen af disse Udgifter har Esbjerg under Krigens gode Indtægtsforhold henlagt betydelige Midler.

Forsøgsfiskeri efter Sild

Nyt Erhverv gror frem i Esbjerg

Der er i de sidste Aar lagt mange Planer om Arbejde, som skal iværksættes, saa snart Forholdene efter Krigen tillader det. Mange af disse Planer hviler endnu, fordi Kul- og Raavaremangel ikke aabner Mulighed for deres Gennemførelse, men i Esbjerg har man dog haft den Glæde at se en epokegørende Plan blive ført ud i Livet med godt Resultat.

I de seneste Maaneder er Fiskerne fra Esbjerg som noget helt nyt begyndt at fiske Sild i Nordsøen. Nogle faa Kuttere har vist, at der kan bringes store Mængder meget fine og fede Sild ind til Esbjerg i absolut prima Stand. Henved 200 Mennesker i Land har faaet et uventet og kærkomment Arbejde med at gøre disse Sild klar til Afsætning paa Hjemmemarkedet, og Salterierne har sendt ca. 800.000 kg af den fineste Saltsild til Grossister over hele Landet. Endda er Sildefiskeriet endnu kun paa Forsøgsstadiet!

Sildeflaadens Flagskib »Peder Venø«.

Der skal ved Sildefiskeriet bruges en helt anden Fangstteknik end ved det i Esbjerg almindelige Snurrevaadsfiskeri efter Rødspætter og Torsk. Esbjergfiskerne har hidtil bestræbt sig paa at udvikle det sædvanlige Fiskeri saa vidt som overhovedet gørligt. De har indbragt den finest mulige Fisk, der som Følge af Esbjergs særlige gunstige Beliggenhed i Forhold til de store engelske, tyske og belgiske Byer kunde komme hurtigt frem til Aftagermarkederne og afsættes netop der, hvor de enkelte Fiskearter blev betalt bedst.

Udsigterne for dette Fiskeri er imidlertid ikke de allerbedste. Det ventes, at Nordsøen i Løbet af faa Aar vil være overfisket, saaledes at der skal en uforholdsmæssig stor Arbejdsindsats for at faa en Ladning, og desuden ser det ud, som om Restriktioner i høj Grad vil begrænse Eksportmulighederne. Esbjergfiskerne skal imidlertid have stadige Indtægter og er derfor begyndt at se sig om efter andre Indtægtskilder. Valget er faldet paa Silden.

Internationale Statistiker viser, at 70 % af den Fisk, der fanges i Nordsøen, er Sild;

Voddet med de store fede Sild hales ind. Fotografierne fra Sildefiskeriet er taget af Dr. Blegvad fra Biologisk Station, der deltog i den første Forsøgsrejse.

Esbjerg-Statistikerne, at der siden 1907 praktisk talt ikke er landet Sild i Byen. For ca. 40 Aar siden blev der ogsaa gjort et Forsøg paa at skabe et Sildefiskeri fra Esbjerg, men det blev indstillet, da Ophavsmanden havde sat ca. 500.000 Kr. til. Det var især Behandlingen i Land, der dengang svigtede.

Det nye Esbjerg-Fiskeri har været planlagt længe. Vestjysk Fiskeriforening lagde for med Forsøg i 1937, men først under Krigen tog Planerne fast Form. En Kreds af Fiskere, Fiskeeksportører, Biologisk Station, Erhvervsraadet og Byraadet har siden Foraaret fremmet Sagen, og den 11. August i Aar stod en specialbygget Kutter »Peder Venø« ud paa den første Rejse efter Sild, ført af Skipper Chr. Venø. Ombord var tillige Direktøren for Biologisk Station, Dr. phil. Harald Blegvad, der med stor Interesse har fulgt Forberedelserne. Det kunde ikke paa Forhaand paaregnes, at Kutterne straks vilde finde de Steder, hvor Silden holder til, og for at et daarligt Resultat paa de første Rejser ikke skulde afskrække Deltagerne fra videre Forsøg, stillede Esbjerg Byraad en Garanti paa 48.000 Kr., der i værste Fald skulde dække Omkostningerne ved de første otte Rejser. Efter de to første Rejser var dette Beløb imidlertid indtjent og Kommunens Garanti dermed faldet bort.

Ombord paa Kutterne foretages stadig omhyggeligt kontrollerede Forsøg for at finde frem til den Behandlingsmetode, der sikrer den bedst mulige Fisk ved Landingen.

Silden pakkes med Is og ganske lidt Salt, hvorved den holder sig frisk og fast. Den lægges paa lave Hylder i Lasten og undgaar derved at blive bugsprængt eller paa anden Maade lide Overlast som Følge af for stort Pres. Fangstturene tager nu ialt 4 til 7 Dage, saa der kan bringes en fin frisk Sild i Land.

Her overtages Silden af et Konsortium, der køber hele Lasten til en fast Pris. Silden bliver straks kørt til fem Salterier, som for Tiden tilsammen beskæftiger henimod 200 Mennesker. Her gælles Silden med det samme, lægges i Blodlage og pakkes derefter et Par Dage senere i Tønder,

der oplagres, indtil de fordeles mellem de mange Købere, der allerede har meldt sig fra hele Landet. Der er visse Vanskeligheder med at skaffe Træ og Baandjern til Tønder, men Erhvervsraadet haaber her paa stor Imødekommenhed fra saavel Myndigheder som Forhandlere i Betragtning af den meget store Betydning, selv relativt smaa Tildelinger vil kunne faa for Beskæftigelsen i Esbjerg.

Denne Sæsons Sildefiskeri vil vare til henad Foraaret. Saa er der skabt et godt Grundlag for at bedømme Mulighederne fremover, og Forberedelserne til en Videreførelse kan tages. Saavidt det kan skønnes, vil Sildefiskeriet medføre en kraftig Udvidelse af Fiskeindustrien paa Esbjerg Havn. Der vil komme flere Salterier, nye og større Røgeovne og en Udvidelse af Hermetikindustrien. Særlige Virksomheder vil paatage sig Opbevaringen af de kostbare og skrøbelige Sildevaad i de stille Perioder, og Bødkerne vil faa travlt med at fremstille mange Tusinde Sildetønder.

Der arbejdes ogsaa ihærdigt paa at skabe en Sildeoliefabrik, som kan aftage de Ladninger, der ikke straks behandles.

Alle Parter, Fiskere, Fiskeeksportører, Salterier og Forhandlere er indstillet paa at frembringe en saa god Vare som muligt. Der arbejdes paa langt Sigt med Henblik paa at skabe et Erhverv, der Aar efter Aar kan bringe Beskæftigelse og Omsætning til Byen.

Foreløbig er det Tanken at dække Behovet paa Hjemmemarkedet, men saa snart Sildefiskeriet fra Esbjerg har taget faste Former, vil Esbjergsilden ogsaa blive bragt frem paa Verdensmarkedet, hvor Konkurrencen under normale Forhold er stor og nok skal vide at stille store Krav til selv de dygtigste og mest samvittighedsfuldt arbejdende blandt Esbjergs Fiskeeksportører. Eksporten ventes særlig rettet mod Sverige, Polen, de baltiske Lande og Tjekoslovakiet.

Folketingsvalgene i Esbjerg (med Jerne) 1945, 43 og 39.

	30. Oktober 1945		23. Marts 1943		3. April 1939	
	Antal Stemmer	pCt.	Antal Stemmer	pCt.	Antal Stemmer	pCt.
A, Socialdemokratiet	7.880	38,0	11.860	59,3	8.882	57,2
B. Radikale Venstre	792	3,8	690	3,5	876	5,6
C. Konservative Folkeparti	2 330	11,3	3.470	17,4	2.028	13,1
D. Venstre	3.930	19,0	2.547	12,7	2.028	13,1
E. Danmarks Retsforbund	431	2,1	393	2,0	407	2,6
K. Kommunistiske Parti	4 199	20,3			1.003	6,5
N. National-socialiste Arbejder Parti			397	2,0	102	0,7
R. Dansk Samling	1.133	5,5	632	3,1	24	0,1
Andre			6	0,0	167	1,1
Ialt gyldige Stemmer	20.695	100,0	19.997	100,0	15,517	100,0
Ialt blanke og ugyldige Stemmer	55		395		116	
Ialt afgivne Stemmer	20.750		20,392		15.633	
Valgdeltagelse	86,0 %		91,0 %		77,4 %	

Indtægten i Esbjerg 1944

Efter Gennemgangen af de for Skatteaaret 1945—46 indkomne Selvangivelser og efter Ligningskommissionens Ansættelse af Esbjergensernes skattepligtige Indkomst viser det sig, at denne, der med faa Undtagelser refererer sig til Kalenderaaret 1944, ogsaa for dette Aar viser en Stigning, men ganske vist en meget beskeden Stigning i Forhold til det, man har set i de øvrige Krigsaar.

Som det fremgaar af Tabel 1, udviser den samlede ansatte Indkomst (den virkelige Indkomst ÷ Fradrag for betalte Skatter, Forsikringer m. v.) en Stigning paa kun 2,3 %, naar bortses fra Indkomsten i den pr. 1. April 1945 indlemmede Jerne Kommune.

Tabel 1.

Skatteaar	Ansat Indkomst (1000 Kr.)	Stigning fra foreg. Aar i Procent
1940/41	35.446	6,3
1941/42	43.536	22,3
1942/43	58.480	34,9
1943/44	68 211	16,6
1944/45	82.431	20,8
1945/46	84.361	2,3

Af Tabel 2 fremgaar, at den gennemsnitlige ansatte skattepligtige Indkomst pr. Kommuneskatteyder udviser en næsten umærkelig Nedgang fra 4.890 Kr. til 4.829 Kr. Den gennemsnitlige Indkomst for de i den tidligere Jerne Kommune skatteansatte Personer (ca. 3.000) udgjorde kun 4.505 Kr., medens den for Esbjerg Kommune excl. Jerne udgjorde 4.886 Kr.

Tabel 2.

Skatteaar	Antal Kommuneskatteydere	Gennemsnitlig ansat Indkomst
1940/41	14.860	2.385
1941/42	15.162	2.859
1942/43	15.621	3.713
1943/44	15.975	4.269
1944/45	16.856	4.890
1945/46	20.239	4.829

Af Betydning for Ligningsprocentens Størrelse er imidlertid ikke blot den samlede ansatte Indkomst, men navnlig den paa Grund af den anvendte Ligningsskala udfundne »skattepligtige« Indkomst. Det er denne sidste, der sammenholdt med det Beløb, Kommunalbestyrelsen skønner nødvendigt for at bestride det kommende Finansaars Udgifter og eventuelle Henlæggelser, bestemmer Ligningsprocentens Højde. Udviklingen heri fremgaar af Tabel 3.

Tabel 3.

	Ansat Indkomst (1000 Kr.)	Skattepligtig Indkomst (1000 Kr.)	Budgetteret Kommuneskat (1000 Kr.)	Ligningsprocent	Kirkeskatteprocent
Skatteaar 1940/41	35.446	24.268	3.247	13,4	0,6
Skatteaar 1941/42	43.356	34.493	4.096	11,9	0,4
Skatteaar 1942/43	58.480	57.086	5.692	10,0	0,3
Skatteaar 1943/44	68.211	69.337	6.307	9,1	0,3
Skatteaar 1944/45	82.431	88.708	7.716	8,7	0,2
Skatteaar 1945/46 *)	97.845	101.289	9.027	9,0	0,2

*) I Tallene fra Skatteaaret 1945/46 er medregnet den pr. 1. April 1945 indlemmede Jerne Sognekommune.

Kaffe med Rødspætte – hvad mener De?
men „tørrede Jyder" kan Fiskerne li'.
Skikken er gammel, Tiden er ny
i Esbjerg By.

Esbjerg

En levende og karakteristisk By, og dertil det
ideelle Udgangspunkt for Ferien i Vestjylland